

21 ส.ค. 2560

ตราประทับราชการ
วันที่ 21 ส.ค. 2560
เวลา.....

บันทึกข้อความ

สำนักงานบริหารป่าไม้
กรมป่าไม้
2-1 ส.ค. 2560

ส่วนราชการ สำนักบริหารกลาง ส่วนอำนวยการ โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๙๒-๓ ต่อ ๕๖๙๓

ที่ ทส ๑๖๐๑.๑/ว ๑๓๔๙ วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ...

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

รองอธิบดีกรมป่าไม้ทุกท่าน

ผู้ตรวจราชการกรมป่าไม้ทุกท่าน

ผู้อำนวยการสำนักทุกสำนัก

ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑-๑๓

ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้สาขาทุกสาขา

ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน

สำนักบริหารกลาง ขอส่งสำเนาหนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๒๒๐.๒/ว ๘๒๔ ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๐ นำส่งสำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล)๓/๓๐๓ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๐ เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ... รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

(นางสาวณอม โมปัญญาดิษฐ์)

นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการพิเศษ
รักษาการแทนผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง

1. นายประยุทธ์ ป๋อสกุล
- นายประยุทธ์ ป๋อสกุล
- นายประยุทธ์ ป๋อสกุล
- นายประยุทธ์ ป๋อสกุล
- นายประยุทธ์ ป๋อสกุล

- พท
- ดนพ พงษ์มณี ๒

๑. เห็นชอบแจ้งเวียนให้กรมในวงวิเขต

สำนักฯ

- ไม่ออกขอท

(นายประยุทธ์ ป๋อสกุล)
เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
22 ส.ค. 2560

22 ส.ค. ๒๐
(นางสาววิจิตรา สุวรรณภักดี)
เจ้าหน้าที่งานธุรการชำนาญงาน

(นางสุดพร นิตย)

นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ

ทำหน้าที่ผู้อำนวยการส่วนอำนวยการ

(นายจรงค์ ทรงรัตนพันธ์)
ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๑ (สุราษฎร์ธานี)

11

Handwritten notes in the bottom right corner, including a date "11/11/11" and some illegible text.

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล)๗๓๐๗

เลขรับ..... 1089	สำนักงานรัฐมนตรี พล.
วันที่ ๓ มี.ค. ๒๕๖๐	รับที่ 1229
เวลา 14.25 น.	วันที่ 3 มี.ค. 2560
	เวลา 10.58 น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑ มีนาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙/๐๓๔๗๐
ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ และร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
มาเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องหรือส่วนอื่นที่เห็นสมควรเพื่อประกอบ
การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ภายในวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๐ ด้วย จักขอบคุมนยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมโภช ประเสริฐดี)

ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการกองนิติธรรม ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๘ (ธนิสา)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (E/งานสนธ/Thanita/หนังสือถามความเห็น/ธ33)

ตำแหน่งผู้ช่วย

(นายชุตติเดช ชัยศิริธรรม)

นักวิชาการงานทั่วไป ระดับชำนาญ

10/3

สปร.ทส. รับที่ 611 เวลา 1402

วันที่ 03 ส.ค. 2560

.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๐๒๒๐.๒/จ ๘๒๕ ๐๓ ส.ค. ๒๕๖๐
เรียน อุทัยดี ทากุศล ส.ส.ผ. ผอ.วิจิตรวิลาศิขิต ทากุศล ผอ.องค์การบริหาร
เพื่อโปรดพิจารณาเสนอความเห็น แล้วแจ้งให้ ทุกแห่ง
สปร.ทส. (สปร.ทส.) ทราบภายในวันที่ ๕ ส.ค. ๖๐ 17 พ.อ. ส.ป.ก.

ส่วนอำนาจการ
รับที่ ๑๐๕๗
วันที่ ๐๗ ส.ค. ๒๕๖๐

ฝ่ายบริหารทั่วไป (ตอก)
รับที่ ๕๐๐
วันที่ ๐๗ ส.ค. ๒๕๖๐

(Handwritten signature)

(นายพงศ์บุณย์ ปองทอง)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย
= ๓ มี.ค. ๒๕๖๐

เรียน ท่านอ.ปจ
๒๒๖ ไม่เดชะทาง

(Handwritten signature)

(Handwritten signature)

(นางสาวอรอนงค์ โอบัติคุณ)
นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการพิเศษ
เขาราชการแทนผู้อำนวยการสำนักงานบริหารกลาง
๐๖ มี.ค. ๒๕๖๐

ส.ค.
(Handwritten signature)
๗ มี.ค. ๖๐

- ฝ่ายบริหารทั่วไป
- ฝ่ายสารบรรณ
- ฝ่ายแผนงานและประสานราชการ
- ฝ่ายส่งเสริมกิจการ
- (Handwritten signature)*

334 เวลา 1404
ที่ 03 ส.ค. 2560

นายสมศักดิ์ เกียรติ
ผู้อำนวยการ
เขาราชการแทนอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
(Handwritten signature)

(นางสาวบุญญาภดา มะคำไก่)
ผู้อำนวยการส่วนอำนาจการ

(Handwritten signature)
(นายอำนาจ ทองเป็ด)
ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์

คำพิพากษา

ที่ มท ๐๓๐๙/๒๓๕๗๐

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม ๑๐๒๐๐

๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

เรื่อง การแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. ร่างพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และบันทึกหลักการและเหตุผล

๓. ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ กับร่างพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

๔. คำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ รับทราบรายงานและข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เรื่องการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ (แผนปฏิรูปกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม) โดยสภาปฏิรูปแห่งชาติมีข้อเสนอให้พิจารณาแก้ไขปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศ ซึ่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ เป็นฉบับหนึ่งที่ถูกเสนอให้แก้ไขปรับปรุงในประเด็นต่างๆ ได้แก่ การเชื่อมโยงระบบคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ประโยชน์จากข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎร การกำหนดให้เลขประจำตัวประชาชนกับคนที่เกิดในต่างประเทศ และการจดทะเบียนคนเกิดและคนตายที่สถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลไทยให้ครอบคลุมราษฎรไทยที่เดินทางไปต่างประเทศ

๑.๒ กระทรวงมหาดไทย พบว่ายังมีปัญหาในการปฏิบัติงานทะเบียนราษฎรอันเกิดจากข้อจำกัดของกฎหมาย ไม่ครอบคลุมถึงสถานการณ์ปัจจุบันหรือมีช่องว่างในการบังคับใช้ สมควรได้รับการแก้ไขเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์กับประชาชนและราชการ เช่น การพิสูจน์สถานะการเกิดเพื่อการรับแจ้งการเกิดและออกสูติบัตรให้กับเด็กซึ่งถูกทอดทิ้ง เด็กเร่ร่อน เด็กที่ไม่ปรากฏบุพการีที่ไม่สามารถแสวงหาพยานหลักฐานพิสูจน์สถานะที่เกิดได้ การแจ้งย้ายที่อยู่ซึ่งไม่มีสภาพบังคับกับบุคคลที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย การออกเลขประจำบ้านและการจัดทำทะเบียนบ้านให้กับบ้านที่สร้างบุกรุกที่สาธารณะที่ป่าสงวน หรือที่ดินของราชการ เป็นต้น

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

โดยที่พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ยังเป็นปัญหาต่อการบริหารราชการและการปฏิบัติงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐในสถานการณ์ปัจจุบัน ไม่เอื้ออำนวยประโยชน์แก่ประชาชนอย่างเหมาะสมและขาดสภาพการบังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของประเทศไทยและภูมิภาค ประกอบกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๒) กำหนดให้การเสนอร่างพระราชบัญญัติต้องเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

การแก้ไขพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเครื่องมือในการสนับสนุนการพัฒนาประเทศ เช่น การเชื่อมโยงระบบคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎรในการปฏิบัติราชการหรือการดำเนินนโยบายของรัฐของส่วนราชการต่างๆ เป็นต้น การจัดระเบียบสังคมและการจัดการประชากรของประเทศไทยให้สมบูรณ์ มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล เช่น การกำหนดเลขประจำบ้านและจัดทำทะเบียนบ้านของบ้านที่ปลูกสร้างโดยไม่ถูกต้อง หรืออาคารที่ไม่ได้ใช้เป็นที่อยู่อาศัย การกำหนดให้เลขประจำตัวประชาชนแก่ราษฎรไทยที่เกิดในต่างประเทศ เป็นต้น ประชาชนได้รับความสะดวกยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศตามที่ประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นภาคีโดยเฉพาะเรื่องสิทธิมนุษยชน และการแก้ไขปัญหาคนไร้รัฐ เช่น การออกเลขประจำบ้านให้กับบ้านที่ทำจากวัสดุสำเร็จรูป การแจ้งย้ายที่อยู่ การจดทะเบียนการเกิดให้กับเด็กที่ถูกทอดทิ้ง ไม่ปรากฏบุพการี เป็นต้น ควรนำเรื่องนี้เสนอที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาโดยเร็ว

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีดังนี้

(๑) แก้ไขนิยามคำว่า “บ้าน” เน้นเฉพาะการใช้เป็นที่อยู่อาศัยประจำ โดยไม่รวมอาคารสำหรับการใช้สอยในลักษณะอื่นซึ่งไม่ใช่เพื่อการอยู่อาศัย เช่น โรงงาน สำนักงาน เป็นต้น

(๒) แก้ไขเรื่องการเชื่อมโยงระบบคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ประโยชน์จากข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎร เช่น ภาพใบหน้าในบัตรประจำตัวประชาชน โดยให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐสามารถเชื่อมโยงเพื่อใช้ประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดิน และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้พิจารณาอนุมัติการเชื่อมโยง

(๓) แก้ไขเรื่องการกำหนดให้เลขประจำตัวประชาชนกับราษฎรไทยที่เกิดในต่างประเทศและได้จดทะเบียนการเกิดที่สถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลไทย

(๔) เพิ่มเติมเรื่องการรับแจ้งเกิดของเด็กซึ่งถูกทอดทิ้ง เด็กเร่ร่อน และเด็กที่ไม่ปรากฏบุพการี ที่ไม่สามารถแสวงหาพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์สถานะการเกิดได้ ถ้ามีคุณสมบัติตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนด ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเด็กเกิดในประเทศไทยและให้นายทะเบียนรับแจ้งการเกิดให้

(๕) แก้ไขเรื่องอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนประจำสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลไทยให้สามารถให้บริการงานทะเบียนราษฎรได้มากขึ้น และครอบคลุมทั้งคนไทยและคนต่างด้าวที่มีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในประเทศไทยซึ่งได้รับอนุญาตให้เดินทางไปต่างประเทศ

(๖) แก้ไขเรื่องการย้ายที่อยู่โดยให้ผู้ย้ายที่อยู่เป็นผู้แจ้งการย้ายออกจากบ้านได้ แต่ถ้าแจ้งย้ายออกแล้วไม่แจ้งย้ายเข้าบ้านใดภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ย้ายออกโดยไม่ได้แจ้งเหตุจำเป็น ให้นายทะเบียนยกเลิกการย้ายออกแล้วเพิ่มชื่อผู้ย้ายที่อยู่ไปในทะเบียนบ้านกลาง และเมื่อบุคคลดังกล่าวต้องการแจ้งย้ายออกจากทะเบียนบ้านกลางจะต้องถูกดำเนินคดี(เปรียบเทียบปรับ)ก่อนจึงจะดำเนินการให้

(๗) แก้ไขเรื่องการกำหนดเลขประจำบ้านและทะเบียนบ้าน โดยให้เลขประจำบ้านเฉพาะบ้านที่ปลูกสร้างโดยถูกต้องตามกฎหมายควบคุมอาคารหรือกฎหมายอื่น เช่น กฎหมายผังเมือง และถ้าในระหว่างปลูกสร้างมีความจำเป็นต้องใช้ทะเบียนบ้าน ก็ให้นายทะเบียนจัดทำทะเบียนบ้านชั่วคราวให้ไป

พลาทก่อน ส่วนอาคารเพื่อการใช้สอยในลักษณะอื่นที่ไม่ใช่เพื่อการอยู่อาศัย หากมีความจำเป็นต้องมีเลขประจำบ้านและทะเบียนบ้าน ก็ให้ดำเนินการได้เช่นเดียวกับบ้านที่อยู่อาศัยโดยจะกำหนดประเภทของทะเบียนบ้านสำหรับอาคารดังกล่าวให้แตกต่างจากทะเบียนบ้านเพื่อการอยู่อาศัย

(๘) เพิ่มเติมเรื่องการกำหนดเลขประจำบ้านสำหรับบ้านที่ปลูกสร้างบุกรุกที่ดินสาธารณะประโยชน์ หรือที่ดินของรัฐที่ไม่ใช่ที่ดินเพื่อการอยู่อาศัย หรือที่ดินทรัพย์สินของราชการ โดยไม่ให้นำมากำหนดเลขประจำบ้าน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมาย

(๙) เพิ่มบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับบ้านที่ปลูกสร้างบุกรุกที่สาธารณะฯ และได้รับการกำหนดเลขประจำบ้านไปก่อนแล้ว ให้คงใช้ทะเบียนบ้านชั่วคราวต่อไปได้ แต่ถ้าบ้านดังกล่าวไม่มีผู้อยู่อาศัย หรือเป็นบ้านร้าง หรือไม่มีสภาพเป็นบ้านแล้ว ให้นำทะเบียนบ้านเลขประจำบ้านและทะเบียนบ้านของบ้านหลังนั้น และหากมีการปลูกสร้างใหม่ก็ไม่ให้นำมากำหนดเลขประจำบ้าน

๔.๒ ข้อกฎหมาย

พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ที่บอออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นค่าธรรมเนียมและกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงนั้น

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงมหาดไทย พิจารณาแล้วเห็นควรแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรตามข้อเสนอของสภาปฏิรูปแห่งชาติ เพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งได้มีการศึกษาและประชุมหารือแล้ว และคณะรัฐมนตรีได้มีมติรับทราบรายงานดังกล่าวเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ และเพื่อเป็นการให้สิทธิและเพิ่มความสะดวกในการปฏิบัติตามกฎหมายให้กับประชาชนมากยิ่งขึ้น รวมทั้งเพื่อประโยชน์ต่อการบริหารราชการแผ่นดิน ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงมหาดไทย ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว โดยมีรายละเอียดตามร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(อนุพงษ์ เผ่าจินดา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน

โทร ๐-๒๙๐๖-๙๒๙๖

ด้านที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๔๐๐๐ ต่อ ๔๕๒๗
ที่ นร ๐๔๐๓ (กรด) ๒๒๑๒ /๒๕๖๐ วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
เรื่อง การแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้เสนอเรื่องการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาเพื่อ คณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เป็นไปตามข้อเสนอของสภาปฏิรูปแห่งชาติ เพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติรับทราบรายงานดังกล่าวเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ และเพื่อเป็นการให้สิทธิและเพิ่มความสะดวกในการปฏิบัติตามกฎหมายให้กับประชาชน มากยิ่งขึ้น รวมทั้งเพื่อประโยชน์ต่อการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งได้พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วย จึงเห็นควร ให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

พลเอก

(ประวิตร วงษ์สุวรรณ)

รองนายกรัฐมนตรี

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ให้ผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนดเลขประจำตัวแก่บุคคลที่อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรคนละหนึ่งเลขโดยไม่ซ้ำกัน และอาจกำหนดเลขประจำตัวให้แก่บุคคลที่ได้จดทะเบียนการเกิดที่สถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลไทยตามมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง ด้วยก็ได้ ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดเลขประจำตัวให้เป็นไปตามระเบียบที่ผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนด”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสอง วรรคสามและวรรคสี่ของมาตรา ๑๙/๒ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

“เด็กซึ่งถูกทอดทิ้ง เด็กเร่ร่อน และเด็กที่ไม่ปรากฏบุพการีตามมาตรา ๑๙ และมาตรา ๑๙/๑ ที่ไม่มีหลักฐานการเกิดและไม่สามารถพิสูจน์สถานะการเกิดได้ ถ้าเป็นผู้อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยอย่างต่อเนื่องและมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นเป็นผู้ที่เกิดในราชอาณาจักรไทย และให้นายทะเบียนผู้รับแจ้งจดทะเบียนการเกิดและออกเอกสารการทะเบียนราษฎรให้แก่เด็กไว้เป็นหลักฐานตามระเบียบที่ผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนด

(๑) เด็กที่ไม่สามารถสืบหาข้อเท็จจริงหรือไม่ปรากฏหลักฐานเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของเด็กโดยหัวหน้าหน่วยงานที่อุปการะดูแลเด็กนั้นเป็นผู้ให้การรับรองเหตุดังกล่าว หรือ

(๒) เด็กที่มีความพิการทางสมองโดยมีหนังสือรับรองจากแพทย์ผู้รักษา หรือ

(๓) เด็กที่บิดาหรือมารดาเป็นคนพิการจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือเป็นผู้ป่วยทางสมองไม่สามารถแจ้งข้อความได้เช่นเดียวกับบุคคลปกติทั่วไปโดยมีหนังสือรับรองของแพทย์ หรือเป็นคนไร้ความสามารถตามคำพิพากษาของศาล

ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานเอกชนที่ขึ้นทะเบียนเป็นสถานสงเคราะห์กับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งรับผิดชอบอุปการะดูแลเด็ก เป็นผู้รับรองคุณสมบัติของเด็กตามวรรคสอง และให้จัดทำบันทึกข้อมูลประวัติครอบครัวและความเป็นมาของเด็กจากข้อเท็จจริงเท่าที่สืบเสาะได้ เสนอต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งเพื่อเป็นหลักฐานในการจดทะเบียนการเกิด

กรณีนายทะเบียนผู้รับแจ้งตรวจพบข้อเท็จจริงและมีหลักฐานเชื่อได้ว่าเด็กที่ได้รับการจดทะเบียนการเกิดตามวรรคสองเป็นผู้ที่เกิดนอกราชอาณาจักรไทย ให้นายทะเบียนยกเลิกการจดทะเบียนการเกิดและจำหน่ายเอกสารการทะเบียนราษฎรของบุคคลดังกล่าว แล้วจัดทำเอกสารการทะเบียนราษฎรให้ใหม่ตามข้อเท็จจริง”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ให้กงสุลไทยหรือข้าราชการสถานทูตไทยที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศแต่งตั้งให้เป็นนายทะเบียน มีหน้าที่รับจดทะเบียนการเกิด การตาย และการทะเบียนราษฎรอื่นที่มีขึ้นนอกราชอาณาจักรสำหรับผู้มีสัญชาติไทย และคนต่างด้าวที่ได้จัดทำทะเบียนราษฎรตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรและได้รับอนุญาตให้เดินทางไปต่างประเทศตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง หลักฐานการจดทะเบียนการเกิดและการตายดังกล่าวให้ใช้เป็นสูติบัตรและมรณบัตรได้”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๐ การย้ายที่อยู่ให้แจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งดังต่อไปนี้

(๑) ให้เจ้าบ้านหรือผู้ย้ายที่อยู่ซึ่งไม่ใช่ผู้เยาว์แจ้งภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่บุคคลในทะเบียนบ้านย้ายที่อยู่ออกจากบ้านเพื่อเปลี่ยนภูมิลำเนา หรือวันที่ออกไปจากบ้านเป็นเวลาติดต่อกัน เกินกว่าเก้าสิบวัน

(๒) ให้เจ้าบ้านแจ้งภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ผู้ย้ายที่อยู่ตาม (๑) เข้าอยู่ในบ้าน ทั้งนี้ ระยะเวลาการแจ้งย้ายเข้าให้นับตั้งแต่วันที่ถัดจากวันที่นายทะเบียนผู้รับแจ้งรับแจ้งการย้ายออกตาม (๑) เว้นแต่กรณีจำเป็นไม่อาจแจ้งได้ตามกำหนด ให้ขยายระยะเวลาการแจ้งได้แต่ต้องไม่เกินสามสิบวัน

นอกจากกรณีตามวรรคหนึ่ง ผู้ย้ายที่อยู่จะเป็นผู้แจ้งการย้ายออกและย้ายเข้าในคราวเดียวกัน โดยแจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งแห่งท้องที่ที่ไปอยู่ใหม่หรือท้องที่อื่นภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ย้ายที่อยู่เข้าอยู่ในบ้านก็ได้ โดยให้นำหนังสือแสดงการยินยอมของเจ้าบ้านที่เข้าไปอยู่ใหม่แสดงต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งและเสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนผู้รับแจ้งได้รับแจ้งการย้ายออกตาม (๑) แล้ว ผู้ย้ายที่อยู่ยังไม่ได้ย้ายเข้าทะเบียนบ้านใดโดยไม่แจ้งเหตุขัดข้องต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งการย้ายออกให้นายทะเบียนผู้รับแจ้งยกเลิกการแจ้งย้ายออกแล้วเพิ่มชื่อผู้ย้ายที่อยู่ในทะเบียนบ้านกลางของสำนักทะเบียน และเมื่อผู้นั้นแจ้งขอย้ายออกจากทะเบียนบ้านกลางให้นายทะเบียนผู้รับแจ้งดำเนินการให้ต่อเมื่อได้ชำระค่าปรับตามมาตรา ๔๗ (๒) แล้ว

แบบพิมพ์ หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการแจ้งย้ายที่อยู่ตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม ให้เป็นไปตามระเบียบที่ผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนด”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๔ ให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นกำหนดเลขประจำบ้านให้กับบ้านทุกหลังที่ถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารหรือกฎหมายอื่น บ้านใดยังไม่มีเลขประจำบ้าน ให้เจ้าบ้านแจ้งต่อนายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นเพื่อขอเลขประจำบ้านและทะเบียนบ้านภายในสิบห้าวันนับแต่วันสร้างบ้านเสร็จ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นเจ้าบ้านอาจขอให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นกำหนดเลขประจำบ้านและออกทะเบียนบ้านชั่วคราวให้ก่อนที่บ้านจะสร้างเสร็จก็ได้ แต่อย่างน้อยบ้านหลังดังกล่าวจะต้องปลูกสร้างบางส่วนและมีส่วนประกอบของบ้านแล้วพอสมควร

ผู้อำนวยการทะเบียนกลางจะกำหนดให้มีเลขประจำบ้านสำหรับอาคารเพื่อการใช้สอยในลักษณะอื่นซึ่งไม่ใช่การอยู่อาศัย และทะเบียนบ้านชั่วคราวเพื่อประโยชน์แก่การตรวจสอบทางทะเบียนหรือการอื่นใดก็ได้ ทั้งนี้ ทะเบียนบ้านหรือทะเบียนบ้านชั่วคราวสำหรับอาคารเพื่อการใช้สอยในลักษณะอื่นซึ่งไม่ใช่การอยู่อาศัย ให้มีรายการเลขประจำบ้าน ประเภทของอาคาร เลขที่ใบอนุญาตปลูกสร้าง ผู้ขออนุญาต และเจ้าพนักงานผู้อนุญาตปลูกสร้างอาคารนั้น เป็นอย่างน้อย

หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการกำหนดเลขประจำบ้าน การจัดทำทะเบียนบ้านชั่วคราว และการติดเลขประจำบ้าน ให้เป็นไปตามระเบียบที่ผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔

“มาตรา ๓๔/๑ บ้านที่ปลูกสร้างในที่ดินอันเป็นที่สาธารณะ หรือที่ซึ่งบุคคลทั่วไปทราบอยู่แล้วว่าไม่ใช่ที่ดินสำหรับการอยู่อาศัย เช่น ป่าไม้ ป่าสงวน อุทยานแห่งชาติ เป็นต้น หรือที่ดินทรัพย์สินของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ จะกำหนดให้เลขประจำบ้านมิได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือหรือมีสัญญาเช่าที่ดินเพื่อปลูกสร้างบ้าน จากส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมาย”

มาตรา ๑๑ บทบัญญัติในวรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ของมาตรา ๑๙/๒ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับกับเด็กซึ่งถูกทอดทิ้ง เด็กเร่ร่อน และเด็กที่ไม่ปรากฏภูพกาภิ ที่อยู่ในการอุปการะดูแลของบุคคลด้วย โดยให้นายทะเบียนผู้รับแจ้งส่งตัวเด็กและผู้ที่ถูกพาเด็กไปให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในจังหวัดที่เด็กมีภูมิลำเนาอยู่เพื่อดำเนินการตามมาตรา ๑๙/๒ วรรคสาม

มาตรา ๑๒ บทบัญญัติในมาตรา ๓๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มิให้ใช้บังคับกับบ้านที่ปลูกสร้างและได้รับการกำหนดเลขประจำบ้านแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แต่ถ้าบ้านหลังใดไม่มีผู้ที่มีชื่อในทะเบียนบ้านอาศัยอยู่ หรือเป็นบ้านร้าง หรือไม่มีสภาพเป็นบ้านแล้ว ให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นแล้วแต่กรณี จำหน่ายเลขประจำบ้านและทะเบียนบ้านของบ้านหลังนั้น ส่วนรายการของคนในทะเบียนบ้านให้ย้ายไปไว้ในทะเบียนบ้านกลางของสำนักทะเบียน และให้นำความในมาตรา ๓๔/๑ มาใช้บังคับ

มาตรา ๑๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

ร่าง
บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ . . .)
พ.ศ. . . . .

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ในประเด็นต่อไปนี้

๑. แก้ไขบทนิยามคำว่า “บ้าน” ให้มีความชัดเจนและครอบคลุมถึงสิ่งก่อสร้างอย่างอื่นซึ่งสามารถใช้เป็นที่อยู่อาศัยเป็นประจำด้วย (แก้ไขมาตรา ๔)
๒. แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องการเชื่อมโยงระบบคอมพิวเตอร์เพื่อการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎรเพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการกิจการบ้านเมืองที่ดี (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕ วรรคสอง)
๓. แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องการกำหนดให้เลขประจำตัวประชาชนกับบุคคลที่เกิดต่างประเทศ และได้จดทะเบียนคนเกิดกับนายทะเบียนประจำสถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลไทย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖)
๔. เพิ่มเติมเรื่องการจดทะเบียนการเกิดสำหรับเด็กซึ่งถูกทอดทิ้ง เด็กเร่ร่อน และเด็กที่ไม่ปรากฏบุพการี ในสถานสงเคราะห์ที่ไม่สามารถพิสูจน์สถานะการเกิดได้ (เพิ่มเติมมาตรา ๑๙/๒) และให้ใช้หลักเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นกับเด็กในลักษณะเดียวกันที่ไม่ได้อยู่ในการอุปการะของสถานสงเคราะห์ด้วย
๕. แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องการทะเบียนราษฎรในต่างประเทศโดยให้นายทะเบียนประจำสถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลไทย สามารถปฏิบัติงานทะเบียนราษฎรได้มากกว่าการจดทะเบียนคนเกิดและคนตาย และให้บริการครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายได้มากขึ้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง)
๖. แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องการแจ้งการย้ายที่อยู่ให้มีความชัดเจน สามารถบังคับใช้กฎหมายได้จริงอย่างเหมาะสม และเกิดความสะดวกยิ่งขึ้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๐)
๗. แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องการกำหนดให้เลขประจำบ้าน การจัดทำทะเบียนบ้านและทะเบียนบ้านชั่วคราวสำหรับบ้านเพื่อการอยู่อาศัยและอาคารเพื่อการใช้สอยในลักษณะอื่น ให้เกิดความถูกต้องเหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔)
๘. เพิ่มเติมเรื่องการปฏิบัติเกี่ยวกับการกำหนดเลขประจำบ้านสำหรับบ้านที่ปลูกสร้างในที่ดินสาธารณะ หรือที่ดินประเภทอื่นที่อยู่ในความดูแลของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ (เพิ่มเติมมาตรา ๓๔/๑) โดยไม่ใช้บังคับกับบ้านที่ได้รับการกำหนดเลขประจำบ้านไปแล้วก่อนมีกฎหมายฉบับนี้

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการปฏิบัติเกี่ยวกับการทะเบียนราษฎรให้มีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาบ้านเมือง รองรับเรื่องการจัดการประชากรของประเทศไทยในประชาคมอาเซียน อำนวยความเป็นธรรมและอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนยิ่งขึ้น แก้ไขปัญหาการจดทะเบียนการเกิดของเด็กที่ไร้รากเหง้าให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและหลักสิทธิมนุษยชน และแก้ไขปัญหาการแจ้งย้ายที่อยู่ รวมถึงการกำหนดเลขประจำบ้าน การจัดทำทะเบียนบ้านและทะเบียนบ้านชั่วคราวให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พ.ร.บ.การทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และฉบับแก้ไข	ร่าง พ.ร.บ.การทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผล
<p>มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติ</p> <p>“บ้าน” หมายความว่า โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างสำหรับใช้เป็นที่อยู่อาศัยซึ่งมีเจ้าบ้านครอบครอง และให้หมายความรวมถึงแพ หรือเรือซึ่งจอดเป็นประจำและใช้เป็นที่อยู่ประจำ หรือสถานที่ หรือยานพาหนะอื่นซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยประจำได้ด้วย</p>	<p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า “บ้าน” ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“บ้าน” หมายความว่า โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างสำหรับใช้เป็นที่อยู่อาศัยซึ่งมีเจ้าบ้านครอบครอง และให้หมายความรวมถึงแพ หรือเรือซึ่งจอดเป็นประจำและใช้เป็นที่อยู่อาศัยประจำ หรือ สิ่งที่สร้างขึ้นอย่างอื่นซึ่งใช้เป็นที่อยู่อาศัยประจำได้ด้วยตามที่ผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนด ทั้งนี้ ไม่รวมถึงอาคารสำหรับการใช้สอยในลักษณะอื่นซึ่งไม่ใช่เพื่อการอยู่อาศัยเป็นประจำ</p>	<p>๑. เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการจำแนกบ้านเพื่อการอยู่อาศัย และอาคารเพื่อการใช้อื่นอย่างอื่น ที่ไม่ใช่เพื่อการอยู่อาศัย ซึ่งจะทำให้การจัดทำทะเบียนบ้านมีความถูกต้อง ชัดเจนยิ่งขึ้น</p> <p>๒. เพื่อรองรับที่อยู่อาศัยลักษณะใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น เช่น บ้านที่ทำจากตู้คอมพิวเตอร์ หรือวัสดุประเภทอื่นซึ่งไม่เข้าลักษณะของการปลูกสร้าง แต่สามารถใช้เป็นที่อยู่อาศัยได้อย่างคงทนถาวร</p>
<p>มาตรา ๑๕ ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐอาจขอให้นายทะเบียนจัดส่งสำเนาเอกสารข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรได้ ทั้งนี้ เฉพาะเพื่อการอันจำเป็นแก่การปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐนั้น</p> <p>หากส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐมีความประสงค์จะเชื่อมโยงคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ประโยชน์จากข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎร ผู้อำนวยการทะเบียนกลางอาจอนุญาตให้เชื่อมโยงได้เฉพาะข้อมูลที่เป็นแก่การปฏิบัติหน้าที่ตามที่ปรากฏภายในทะเบียนบ้าน ทะเบียนคนเกิด ทะเบียนคนตาย หรือทะเบียนประวัติสำหรับคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยเท่านั้น</p>	<p>มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความตามมาตรา ๑๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p>	<p>เพื่อให้การใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรเกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ ส่วนราชการ และหน่วยงานของรัฐ ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ลดความซ้ำซ้อนในการจัดสร้างฐานข้อมูลประชาชนของแต่ละหน่วยงาน ทำให้ประหยัดงบประมาณ และสามารถส่งมอบนโยบายของรัฐในเรื่องการบริการประชาชน</p>

<p>พ.ร.บ.การทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และฉบับแก้ไข</p>	<p>ร่าง พ.ร.บ.การทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....</p>	<p>เหตุผล</p>
<p>ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการ รักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงในราชอาณาจักร คณะรัฐมนตรีจะอนุมัติให้ผู้อำนวยความสะดวกยินยอมให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐเชื่อมโยงข้อมูลที่ปรากฏในทะเบียนอื่น นอกจากทะเบียนตามวรรคสองเฉพาะข้อมูลที่จำเป็นแก่การปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญที่กำหนดก็ได้</p> <p>ห้ามมิให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือพนักงานสอบสวนที่ได้ข้อมูลได้ตามมาตรานี้ไปใช้เพื่อประโยชน์ในทาง ชุกรักหรือในเรื่องอื่นที่ไม่เกี่ยวกับหน้าที่ของทางราชการหรือตามวัตถุประสงค์ที่ร้องขอ</p>	<p>“ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานตามกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การรักษาความสงบเรียบร้อยหรือความมั่นคงในราชอาณาจักร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะอนุมัติให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐเชื่อมโยงข้อมูลที่ปรากฏในทะเบียนอื่นนอกจากทะเบียนตามวรรคสองเฉพาะข้อมูลที่จำเป็นแก่การปฏิบัติหน้าที่เท่านั้นก็ได้”</p>	
<p>มาตรา ๑๖ ในการดำเนินการจัดเก็บข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรให้ผู้อำนวยความสะดวกทะเบียนกลางกำหนดเลขประจำตัวแก่บุคคลที่อยู่ในราชอาณาจักรและหนึ่งเลขโดยไม่ซ้ำกัน</p> <p>การยกเว้นการให้เลขประจำตัวแก่บุคคล ให้กำหนดในกฎกระทรวง</p>	<p>มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน</p> <p>“ให้ผู้อำนวยความสะดวกทะเบียนกลางกำหนดเลขประจำตัวแก่บุคคลที่อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรคนละหนึ่งเลขโดยไม่ซ้ำกัน และอาจกำหนดเลขประจำตัวให้แก่บุคคลที่ได้จดทะเบียนการเกิดที่สถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลไทยตามมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง ด้วยก็ได้ ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดเลขประจำตัวให้เป็นไปตามระเบียบที่ผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนด”</p>	<p>เพื่อให้การจัดเก็บและประมวลผลข้อมูลจำนวนราษฎรของประเทศไทย รวมถึงการพิสูจน์สิทธิของบุคคลมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ครอบคลุมทั้งผู้ที่อยู่ในประเทศและผู้ที่เกิดในต่างประเทศ</p>

<p>พ.ร.บ.การทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และฉบับแก้ไข</p>	<p>ร่าง พ.ร.บ.การทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....</p>	<p>เหตุผล</p>
<p>มาตรา ๑๙/๒ การพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติของเด็กตามมาตรา ๑๙ และมาตรา ๑๙/๑ ให้เป็นไปตามที่ลักษณะที่และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ในกรณีที่ไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติได้ ให้มายทะเบียนอำเภอหรือมายทะเบียนท้องถิ่นจัดทำทะเบียนประวัติและออกเอกสารแสดงตนให้แก่เด็กไว้เป็นหลักฐาน ตามระเบียบที่ผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนด</p>	<p>มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสอง วรรคสามและวรรคสี่ของมาตรา ๑๙/๒ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑</p> <p>“เด็กซึ่งถูกทอดทิ้ง เด็กเร่ร่อน และเด็กที่ไม่ปรากฏบุพการีตามมาตรา ๑๙ และมาตรา ๑๙/๑ ที่ไม่มีหลักฐานการเกิดและไม่สามารถพิสูจน์สถานะการเกิดได้ ถ้าเป็นผู้อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยอย่างต่อเนื่องและมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นเป็นผู้ที่เกิดในราชอาณาจักรไทย และให้มายทะเบียนผู้รับแจ้งจดทะเบียนการเกิดและออกเอกสารการทะเบียนราษฎรให้แก่เด็กไว้เป็นหลักฐานตามระเบียบที่ผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนด</p> <p>(๑) เด็กที่ไม่สามารถสืบหาชื่อแท้จริงหรือไม่ปรากฏหลักฐานเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของเด็กเกิดโดยหัวหน้าหน่วยงานที่อุปการะดูแลเด็กนั้นเป็นผู้ให้การรับรองเหตุดังกล่าว หรือ</p> <p>(๒) เด็กที่มีความพิการทางสมองโดยมีหนังสือรับรองจากแพทย์ผู้รักษา หรือ</p> <p>(๓) เด็กที่บิดาหรือมารดาเป็นคนที่การจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือเป็นผู้ช่วยทางสมองไม่สามารถแจ้งข้อความได้เช่นเดียวกับบุคคลปกติทั่วไปโดยมีหนังสือรับรองของแพทย์ หรือ</p> <p>เป็นคนที่ความสามารถตามคำพิพากษาของศาล</p>	<p>๑. เพื่อแก้ปัญหาของเด็กซึ่งถูกทอดทิ้ง เด็กเร่ร่อน และเด็กที่ไม่ปรากฏบุพการี ที่อยู่ในสถานะของตนเองที่ไม่มีโอกาสพิสูจน์สถานะการเกิดได้ ทำให้ตกเป็นคนไร้รากเหง้าที่ไร้รัฐ ไร้สัญชาติ และไม่สามารถเข้าสู่กระบวนการแก้ไขปัญหาเรื่องสถานะและสัญชาติได้ ให้ได้รับการจดทะเบียนการเกิดซึ่งจะเป็นต้นเรื่องของการใช้สิทธิต่างๆ</p> <p>๒. เพื่อให้มีกฎหมายรองรับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งจะทำให้การแก้ไขปัญหการจดทะเบียนการเกิดของประเทศไทยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น</p>

<p>พ.ร.บ.การทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และฉบับแก้ไข</p>	<p>ร่าง พ.ร.บ.การทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....</p> <p>ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานเอกชนที่ขึ้นทะเบียนเป็นสถานสงเคราะห์กับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งรับผิดชอบอุปการะดูแลเด็ก เป็นผู้รับรองคุณสมบัติของเด็กตามวรรคสอง และให้จัดทำบันทึกข้อมูลประวัติครอบครัวและความเป็นมาของเด็กจากข้อเท็จจริงเท่าที่สืบเสาะได้เสนอต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งเพื่อเป็นหลักฐานในการจดทะเบียนการเกิด</p> <p>กรณีนายทะเบียนตรวจพบข้อเท็จจริงและมีหลักฐานเชื่อได้ว่าเด็กที่ได้รับการจดทะเบียนการเกิดตามวรรคสองเป็นผู้ที่เกิดนอกราชอาณาจักรไทย ให้นายทะเบียนอำนาจหรือนายทะเบียนท้องถิ่นยกเลิกการจดทะเบียนการเกิดของบุคคลดังกล่าว และจัดทำเอกสารการทะเบียนราษฎรให้ใหม่ตามข้อเท็จจริง”</p> <p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความต่อไปเป็นแทน</p> <p>“ให้กงสุลไทยหรือข้าราชการสถานทูตไทยที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศแต่งตั้งให้เป็นนายทะเบียน หน้าที่ที่รับผิดชอบจดทะเบียนการเกิด การตาย และการทะเบียนราษฎรอื่นที่มีขึ้นนอกราชอาณาจักรสำหรับผู้มีสัญชาติไทย และคนต่างด้าวที่ได้จัดทำทะเบียนราษฎรตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร และได้รับอนุญาตให้เดินทางไปต่างประเทศตามกฎหมายว่าด้วย</p>
<p>พ.ศ. ๒๕๓๔</p>	<p>๑. เพื่อให้การปฏิบัติงานทะเบียนราษฎรของ สถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลไทย มีความหลากหลายยิ่งขึ้น สามารถบริการหรือแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับทะเบียนราษฎรให้ประชาชนในต่างประเทศได้เพิ่มขึ้น</p> <p>๒. เพื่อให้ระบบการจัดการประชากรของประเทศไทย มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการจัดการจดทะเบียนการเกิดของราษฎรไทยในต่างประเทศ สามารถดำเนินการได้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น</p>

<p>พ.ร.บ.การทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และฉบับแก้ไข</p>	<p>ร่าง พ.ร.บ.การทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....</p>	<p>เหตุผล</p>
<p>มาตรา ๓๐ ให้เจ้าบ้านแจ้งการย้ายที่อยู่ต่อนายทะเบียน ผู้รับแจ้ง ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) เมื่อผู้อยู่ในบ้านย้ายที่อยู่ออกจากบ้าน ให้แจ้งการย้ายออกภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ผู้อยู่ในบ้านย้ายออก</p> <p>(๒) เมื่อผู้อยู่ในบ้านย้ายที่อยู่เข้าบ้าน ให้แจ้งการย้ายเข้าภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ย้ายเข้าอยู่ในบ้าน</p> <p>นอกจากกรณีตาม (๑) และ (๒) ผู้ย้ายที่อยู่จะเป็นผู้แจ้งการย้ายออกและย้ายเข้า โดยไปแจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งแห่งท้องที่ที่ไปอยู่ใหม่ภายในสิบห้าวันนับแต่วันย้ายออกก็ได้ โดยให้นำสำเนาทะเบียนบ้านพร้อมด้วยคำยินยอมเป็นหนังสือของเจ้าบ้านที่เข้าไปอยู่ในใหม่แสดงต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งและเสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง</p> <p>การแจ้งย้ายตามมาตรานี้ ให้แจ้งตามแบบพิมพ์ใบแจ้งย้ายที่อยู่ของผู้ว่าราชการทะเบียนกลางกำหนด</p> <p>ให้ความเป็นวรรคสามของมาตรา ๑๘ มาใช้บังคับกับการแจ้งตามวรรคหนึ่งด้วยโดยอนุโลม</p>	<p>คนเข้าเมือง หลักฐานการจดทะเบียนการเกิดและการตายดังกล่าว ให้ใช้เป็นสถิติบัตรและมรณบัตรได้”</p> <p>มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๓๐ การย้ายที่อยู่ให้แจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้ง ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ให้เจ้าบ้านหรือผู้อยู่ซึ่งไม่ใช่ผู้เยาว์แจ้งภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่บุคคลใดทะเบียนบ้านย้ายที่อยู่ออกจากบ้าน เพื่อเปลี่ยนภูมิลำเนา หรือวันที่ออกไปจากบ้านเกินกว่าเก้าสิบวัน</p> <p>(๒) ให้เจ้าบ้านแจ้งภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ผู้อยู่ตาม (๑) เข้าอยู่ในบ้าน ทั้งนี้ระยะเวลาการแจ้งย้ายเข้าให้นับตั้งแต่วันที่นายทะเบียนผู้รับแจ้ง รับแจ้งการย้ายออกตาม (๑) เว้นแต่กรณีจำเป็นไม่อาจแจ้งได้ตามกำหนด ให้ขยายเวลาการแจ้งได้แต่ต้องไม่เกินสามสิบวัน</p> <p>นอกจากกรณีตามวรรคหนึ่ง ผู้ย้ายที่อยู่จะเป็นผู้แจ้งการย้ายออกและย้ายเข้าในคราวเดียวกัน โดยแจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งแห่งท้องที่ที่ไปอยู่ใหม่หรือท้องที่อันภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ย้ายที่อยู่เข้าอยู่ในบ้านก็ได้ โดยให้นำหนังสือแสดงการยินยอมของเจ้าบ้านที่เข้าไปอยู่ในใหม่แสดงต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งและเสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง</p> <p>เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนผู้รับแจ้งได้รับแจ้งการย้ายออกตาม (๑) แล้ว ผู้ย้ายที่อยู่ยังไม่ได้ย้ายเข้า</p>	<p>๑. เพื่อแก้ไขปัญหาการแจ้งย้ายที่อยู่ตามทะเบียนบ้านให้มีผลปฏิบัติตามกฎหมาย เนื่องจากบทบัญญัติเดิมไม่อาจใช้บังคับต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีช่องว่าง ทำให้เกิดปัญหา เช่น การแจ้งย้ายลอย (แจ้งย้ายออกแต่ไม่ย้ายเข้าบ้านหลังใด) หรือการเลี้ยงไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ทำให้ข้อมูลทะเบียนราษฎรไม่ถูกต้องกับความเป็นจริง</p> <p>๒. เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชนที่ปฏิบัติตามกฎหมาย สามารถแจ้งย้ายที่อยู่ต่างท้องที่ได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบสำนักงานทะเบียนกลางฯ</p>

<p>พ.ร.บ.การทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และฉบับแก้ไข</p>	<p>ร่าง พ.ร.บ.การทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....</p>	<p>เหตุผล</p>
<p>มาตรา ๓๔ ให้ทุกบ้านมีเลขประจำบ้าน บ้านใดที่ไม่มีเลขประจำบ้าน ให้เจ้าบ้านแจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งเพื่อขอเลขประจำบ้านภายในสิบวันนับแต่วันสร้างบ้านเสร็จ ให้นายทะเบียนผู้รับแจ้งกำหนดเลขประจำบ้านให้แก่ผู้แจ้งซึ่งมีบ้านอยู่ในเขตสำนักงานทะเบียนในจังหวัดนั้น บ้านที่อยู่นอกเขตสำนักงานทะเบียนต้องยื่นให้กำหนดเลขประจำบ้านภายในสามสิบวัน ให้เจ้าบ้านติดต่อเลขประจำบ้านไว้ในที่ซึ่งเห็นได้ชัดเจน ผู้อำนวยความสะดวกจะกำหนดใหม่ได้ให้มีทะเบียนบ้านชั่วคราวตามระเบียบเพื่อประโยชน์แก่การตรวจสอบทางทะเบียนก็ได้</p>	<p>ทะเบียนบ้านใดโดยแม่แจ้งเหตุขัดข้องต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งย้ายออก ให้นายทะเบียนผู้รับแจ้งยกเลิกการย้ายออกแล้วเพิ่มชื่อผู้ย้ายที่อยู่ในทะเบียนบ้านกลางของสำนักงานทะเบียน และเมื่อผู้ยื่นแจ้งขอย้ายออกจากทะเบียนบ้านกลาง ให้นายทะเบียนผู้รับแจ้งดำเนินการให้ต่อเมื่อได้ชำระค่าปรับตามมาตรา ๔๗ (๒) แล้ว แบบพิมพ์ หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการแจ้งย้ายที่อยู่ ตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม ให้เป็นไปตามระเบียบที่ผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนด”</p> <p>มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๓๔ ให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นกำหนดเลขประจำบ้านให้กับบ้านทุกหลังที่ถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารหรือกฎหมายอื่น บ้านใดที่ไม่มีเลขประจำบ้าน ให้เจ้าบ้านแจ้งต่อนายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นเพื่อขอเลขประจำบ้านและทะเบียนบ้านภายในสิบห้าวันนับแต่วันสร้างบ้านเสร็จ เว้นแต่มีเหตุจำเป็น เจ้าบ้านอาจขอให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นกำหนดเลขประจำบ้านและออกทะเบียนบ้านชั่วคราวไว้ก่อนที่บ้านจะสร้างเสร็จก็ได้ แต่อย่างน้อยบ้านหลังดังกล่าวจะต้องปลูกสร้างบางส่วนและมีส่วนประกอบของบ้านแล้วพอสมควร</p> <p>ผู้อำนวยการทะเบียนกลางจะกำหนดให้มีเลขประจำบ้านสำหรับอาคารเพื่อการใช้สอยในลักษณะอื่นซึ่งไม่ใช้การอยู่อาศัย</p>	<p>เพื่อแก้ไขปัญหาการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายอื่นซึ่งมีส่วนสัมพันธ์กับบ้านและทะเบียนบ้าน ดังนี้</p> <p>๑. กำหนดมาตรฐานการให้เลขประจำบ้าน โดยจะกำหนดให้กับบ้านที่ปลูกสร้างเพื่อการอยู่อาศัยและปลูกสร้างโดยถูกต้องตามกฎหมาย</p> <p>๒. กำหนดให้จัดทำทะเบียนบ้านได้ต่อเมื่อบ้านปลูกสร้างเสร็จแล้ว แต่ในระหว่างการปลูกสร้าง หากมีความจำเป็นต้องได้ทะเบียนบ้าน เช่น เพื่อการขอติดตั้งมิเตอร์น้ำหรือไฟฟ้า ก็ให้จัดทำทะเบียนบ้านชั่วคราวไว้ไปพลางก่อนได้</p> <p>๓. กรณีอาคารที่ปลูกสร้างเพื่อการใช้สอยในลักษณะอื่นซึ่งไม่ใช้การอยู่อาศัย หากประสงค์จะขอเลขประจำบ้านและทะเบียนบ้านก็ให้ดำเนินการได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบสำนักงานทะเบียนกลาง</p>

<p>พ.ร.บ.การทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และฉบับแก้ไข</p>	<p>ร่าง พ.ร.บ.การทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....</p> <p>และทะเบียนบ้านชั่วคราวเพื่อประโยชน์แก่การตรวจสอบทางทะเบียนหรือการอื่นใดก็ได้ ทั้งนี้ ทะเบียนบ้านหรือทะเบียนบ้านชั่วคราวสำหรับอาคารเพื่อการใช้สอยในลักษณะอื่นซึ่งไม่ใช่อาคารอาศัย ให้มีรายการเลขประจำบ้าน ประเภทของอาคาร เลขที่ใบอนุญาตปลูกสร้าง ผู้ขออนุญาต และเจ้าพนักงานผู้อนุญาตปลูกสร้างอาคารนั้น เป็นอย่างน้อย</p> <p>หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการกำหนดเลขประจำบ้าน การจัดทำทะเบียนบ้านชั่วคราวตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง และการติดเลขประจำบ้าน ให้เป็นไปตามระเบียบที่ผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา”</p> <p>มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔</p> <p>“มาตรา ๓๔/๑ บ้านที่ปลูกสร้างในที่ดินอันเป็นที่สาธารณะ หรือที่ซึ่งบุคคลทั่วไปทราบอยู่แล้วว่าไม่ใช่ที่ดินสำหรับการอยู่อาศัย เช่น ป่าไม้ ป่าสงวน อุทยานแห่งชาติ เป็นต้น หรือที่ดินทรัพย์สินของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ จะกำหนดให้เลขประจำบ้านมิได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือหรือมีสัญญาเช่าที่ดินเพื่อปลูกสร้างบ้าน จากส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมาย”</p> <p>มาตรา ๑๑ บทบัญญัติในวรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ของ มาตรา ๑๘/๒ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร</p>	<p>เหตุผล</p> <p>ซึ่งจะต้องมีความแตกต่างจากทะเบียนบ้านสำหรับบ้านเพื่อการอยู่อาศัย ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำทะเบียนราษฎรมีความชัดเจน</p> <p>เพื่อสนับสนุนมาตรการป้องกันการบุกรุกที่ดินของรัฐ สำหรับประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน หรือที่ดินหวงห้ามไม่เหมาะแก่การอยู่อาศัย เช่น ที่ป่าไม้ ที่อุทยาน ที่สาธารณะ เป็นต้น โดยไม่ให้นำพื้นที่ปลูกสร้างไม่ที่ดินและจัดทำทะเบียนบ้านให้บ้านที่ปลูกสร้างไม่ที่ดินดังกล่าว เว้นแต่จะได้รับอนุญาตโดยถูกต้อง</p> <p>เพื่อให้การแก้ไขปัญหาการจดทะเบียนการเกิดสำหรับเด็กซึ่งถูกทอดทิ้ง เด็กเร่ร่อน และเด็กที่ไม่ปรากฏบุพการีที่ไม่ได้อยู่ในการอุปการะของสถานสงเคราะห์</p>
---	--	--

<p>พ.ร.บ.การทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และฉบับแก้ไข</p>	<p>ร่าง พ.ร.บ.การทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....</p>	<p>เหตุผล</p>
<p>(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ ที่ใช้บังคับกับเด็กซึ่งถูกทอดทิ้ง เด็กเร่ร่อน และเด็กที่ไม่ปรากฏบุพการี ที่อยู่ในการอุปการะดูแลของบุคคลด้วย โดยให้นายทะเบียนผู้รับแจ้งส่งตัวเด็กและผู้อุปการะเด็กไปให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในจังหวัดที่เกิดกรณี อนุมัติให้นำอยู่เพื่อดำเนินการตามมาตรา ๑๘/๒ วรรคสาม</p> <p>มาตรา ๑๒ บทบัญญัติตามมาตรา ๓๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ นี้มิให้ใช้บังคับกับบ้านที่ปลูกสร้างและได้รับบริการกำหนดเลขประจำบ้านแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติฯ นี้ใช้บังคับ แต่ถ้านบ้านหลังใดไม่มีผู้ที่มีชื่อในทะเบียนบ้านอาศัยอยู่ หรือเป็นบ้านร้าง หรือไม่มีสภาพเป็นบ้านแล้ว ให้นำทะเบียนบ้านอำเภอหรือนายทะเบียนที่ยั่งยืน แล้วแต่กรณี จำหน่ายเลขประจำบ้านและทะเบียนบ้านของบ้านหลังนั้น ส่วนรายการของคนในทะเบียนบ้านที่ย้ายไปในทะเบียนบ้านกลางของสำนักงานทะเบียน และให้มาความในมาตรา ๓๔/๑ มาใช้บังคับ</p> <p>มาตรา ๑๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัติฯ</p>	<p>แต่อยู่ในการอุปการะของบุคคลทั่วไป สามารถดำเนินการได้ในแนวทางเดียวกัน อย่างเป็นระบบ เสมอภาค ไม่เลือกปฏิบัติ</p> <p>เนื่องจากการกำหนดหลักเกณฑ์ไม่ให้ออกเลขประจำบ้านให้กับบ้านที่ปลูกสร้างโดยบุคคลที่ติดของรั้ว เป็นการปฏิบัติที่แตกต่างจากเดิมไม่เชิงลบจึงไม่ควรให้มีผลบังคับกับบ้านที่ปลูกสร้างแล้วก่อนที่กฎหมายนี้จะใช้บังคับ เพื่อมิให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนโดยทั่วถึง แต่กำหนดเป็นเงื่อนไขให้มีการจำหน่ายเลขประจำบ้านและทะเบียนบ้าน และใช้หลักเกณฑ์ใหม่ได้ในภายหลัง</p>	

คำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๑. ร่างพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่...) พ.ศ. ....

๒. ส่วนราชการผู้เสนอ

กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

๓. หลักการและเหตุผล

๓.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ในประเด็นต่อไปนี้

๑. แก้ไขบทนิยามคำว่า “บ้าน” ให้มีความชัดเจนและครอบคลุมถึงสิ่งก่อสร้างขึ้นอย่างอื่น ซึ่งสามารถใช้เป็นที่อยู่อาศัยประจำด้วย (แก้ไขมาตรา ๔)

๒. แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องการเชื่อมโยงระบบคอมพิวเตอร์ เพื่อการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร เพื่อประโยชน์ในการบริหารกิจการบ้านเมือง (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๕ วรรคสาม)

๓. แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องการทำหนดให้เลขประจำตัวประชาชนกับบุคคลที่เกิดต่างประเทศและได้จดทะเบียนคนเกิดกับนายทะเบียนประจำสถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลไทย (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๖)

๔. เพิ่มเติมเรื่องการจดทะเบียนการเกิดสำหรับเด็กซึ่งถูกทอดทิ้ง เด็กเร่ร่อน และเด็กที่ไม่ปรากฏบุพการีในสถานสงเคราะห์ ที่ไม่สามารถพิสูจน์สถานะการเกิดได้ (เพิ่มเติม มาตรา ๑๙/๒) และให้ใช้หลักเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นกับเด็กในลักษณะเดียวกันที่ไม่ได้อยู่ในการอุปการะของสถานสงเคราะห์ด้วย

๕. แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องการทะเบียนราษฎรในต่างประเทศ โดยให้นายทะเบียนประจำสถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลไทย สามารถปฏิบัติงานทะเบียนราษฎรได้มากกว่าการจดทะเบียนคนเกิดและคนตาย และให้บริการครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายได้มากขึ้น (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง)

๖. แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องการแจ้งการย้ายที่อยู่ให้มีความชัดเจน สามารถบังคับใช้กฎหมายได้จริงอย่างเหมาะสม และเกิดความสะดวกยิ่งขึ้น (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๓๐)

๗. แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องการทำหนดให้เลขประจำบ้าน การจัดทำทะเบียนบ้านและทะเบียนบ้านชั่วคราว สำหรับบ้านเพื่อการอยู่อาศัยและอาคารเพื่อการใช้สอยในลักษณะอื่น ให้เกิดความถูกต้องเหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๓๔)

๘. เพิ่มเติมเรื่องการปฏิบัติเกี่ยวกับเกี่ยวกับการกำหนดเลขประจำบ้าน สำหรับที่ปลูกสร้างในที่ดินสาธารณะ หรือที่ดินประเภทอื่นที่อยู่ในความดูแลของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ (เพิ่มเติม มาตรา ๓๔/๑) โดยไม่ใช้บังคับกับบ้านที่ได้รับการกำหนดเลขประจำบ้านไปแล้วก่อนมีกฎหมายฉบับนี้

๓.๒ เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการปฏิบัติเกี่ยวกับการทะเบียนราษฎรให้มีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาบ้านเมือง รองรับเรื่องการจัดการประชากรของประเทศไทยในประชาคมอาเซียน

/อำนาจ...

อำนวยความสะดวกและเป็นธรรมและอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนยิ่งขึ้น แก้ไขปัญหาการจดทะเบียนการเกิดของเด็กที่ไร้รากเหง้าให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและหลักสิทธิมนุษยชน และแก้ไขปัญหาการแจ้งย้ายที่อยู่ รวมถึงการกำหนดเลขประจำบ้าน การจัดทำทะเบียนบ้านและทะเบียนบ้านชั่วคราว ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๔. วัตถุประสงค์เป้าหมายของภารกิจ

๔.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนา สนับสนุนการจัดการประชากรของประเทศไทยในประชาคมอาเซียนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง

๔.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

(๑) เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการจำแนกบ้านเพื่อการอยู่อาศัย และอาคารเพื่อการใช้สอยอย่างอื่น และรองรับที่อยู่อาศัยลักษณะใหม่ๆ

(๒) เพื่อให้การใช้ข้อมูลทะเบียนราษฎรเกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการและหน่วยงานรัฐได้มีประสิทธิภาพ ลดความซ้ำซ้อน ประหยัดงบประมาณ และสามารถสนองนโยบายของรัฐในการบริการประชาชน

(๓) เพื่อให้การจัดเก็บและประมวลผลข้อมูลราษฎรของประเทศไทย รวมถึงการพิสูจน์สิทธิของบุคคลมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ทั้งผู้ที่เกิดในประเทศและต่างประเทศ

(๔) เพื่อแก้ไขปัญหาเด็กซึ่งถูกทอดทิ้ง เด็กเร่ร่อน และเด็กที่ไม่ปรากฏบุพการี ให้ได้รับการจดทะเบียนการเกิด ซึ่งเป็นต้นเรื่องของการใช้สิทธิต่างๆ

(๕) เพื่อให้การปฏิบัติงานทะเบียนราษฎรของสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลไทยสามารถบริการและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับทะเบียนราษฎรให้ประชาชนในต่างประเทศได้เพิ่มขึ้น และเพื่อให้ระบบการจัดการประชากรของประเทศไทยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการจดทะเบียนการเกิดของราษฎรไทยในต่างประเทศ

(๖) เพื่อให้การแก้ไขปัญหาการแจ้งย้ายที่อยู่ให้มีผลปฏิบัติตามกฎหมาย แก้ไขปัญหาการแจ้งย้ายลอย (แจ้งย้ายออกแต่ไม่ย้ายเข้าบ้านหลังใด) ทำให้ข้อมูลทะเบียนราษฎรไม่ถูกต้องกับความเป็นจริง และเป็นการอำนวยความสะดวกให้ประชาชนที่ปฏิบัติตามกฎหมายแจ้งย้ายที่อยู่ต่างท้องที่ได้

(๗) เพื่อแก้ไขปัญหาการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายอื่นที่มีส่วนสัมพันธ์กับบ้านและทะเบียนบ้าน

(๘) เพื่อสนับสนุนมาตรการป้องกันการบุกรุกที่ดินของรัฐ สำหรับประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน หรือที่ดินหวงห้ามไม่เหมาะแก่การอยู่อาศัย

๕.๓ ส่วนท้องถิ่น

(๑) ปลัดกรุงเทพมหานคร ในฐานะนายทะเบียนกรุงเทพมหานคร

(๒) ปลัดเทศบาล ผู้อำนวยการเขต ปลัดเมืองพัทยา ในฐานะนายทะเบียนท้องถิ่น

๖. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๖.๑ ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

(๑) พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ มีผลบังคับใช้มาตั้งแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๓๕ โดยมีการแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งบทบัญญัติบางเรื่องไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานการจัดการประชากรของประเทศ ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ รับทราบรายงานและข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เรื่องการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ (แผนปฏิรูปกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม) โดยสภาปฏิรูปแห่งชาติมีข้อเสนอให้พิจารณาแก้ไขปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศ ซึ่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ เป็นฉบับหนึ่งที่เสนอให้แก้ไขปรับปรุงในประเด็นต่างๆ ได้แก่ การเชื่อมโยงระบบคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ประโยชน์จากข้อมูลทะเบียนราษฎรตามมาตรา ๑๕ วรรคสาม การกำหนดเลขประจำตัวประชาชนตามมาตรา ๑๖ และการจดทะเบียนคนเกิดที่สถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลไทยตามมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง

(๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประชุมหารือข้อราชการกับอธิบดีกรมการปกครอง และมีดำริให้แก้ไขปัญหาเรื่องการออกเลขประจำบ้านและการจัดทำทะเบียนบ้านชั่วคราวให้กับบ้านที่สร้างบุกรุกที่สาธารณะ ที่ป่าสงวน ที่ดินของราชการ ซึ่งจำเป็นต้องแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร

๖.๒ การบังคับใช้กฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่..) พ.ศ. .... เป็นกฎหมายที่มีบทกำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่..) พ.ศ. ....

๖.๓ สภาพบังคับของกฎหมาย

กฎหมายมีการกำหนดโทษปรับ

๗. ความซ้ำซ้อนของกฎหมาย

ไม่มีความซ้ำซ้อนของกฎหมาย

๘. วิธีการทำการและการตรวจสอบ

๘.๑ การตรวจสอบติดตามโดยเจ้าหน้าที่จากส่วนกลาง ลงไปตรวจสอบตามโครงการนิเทศงานทะเบียนและบัตร

๘.๒ การตรวจสอบติดตามผ่านทางระบบคอมพิวเตอร์โดยส่วนกลาง (สำนักบริหารการทะเบียน)

๙. ความพร้อมของรัฐ

สำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง สำนักทะเบียนทุกแห่งทั่วประเทศ และสถานทูตหรือสถานกงสุลไทยในต่างประเทศ มีความพร้อมทั้งด้านบุคลากรและเทคโนโลยีด้านการทะเบียน ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

๑๐. การรับฟังความคิดเห็น

๑๐.๑ สถาปนาปฏิรูปแห่งชาติมีข้อเสนอให้พิจารณาแก้ไขปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศ ซึ่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ เป็นฉบับหนึ่ง ที่เสนอให้แก้ไขปรับปรุงในประเด็นต่างๆ ได้แก่ การเชื่อมโยงระบบคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ประโยชน์จากข้อมูลทะเบียนราษฎรตามมาตรา ๑๕ วรรคสาม การกำหนดเลขประจำตัวประชาชนตามมาตรา ๑๖ และการจดทะเบียนคนเกิดที่สถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลไทยตามมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง และคณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ รับทราบรายงานและข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เรื่องการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ (แผนปฏิรูปกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม)

๑๐.๒ ร่างพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่..) พ.ศ. .... เป็นบทบัญญัติคุ้มครองและก่อให้เกิดสิทธิแก่ประชาชนเพิ่มขึ้นหลายประการ และไม่มีบทบัญญัติที่กระทบสิทธิประชาชน ดังนี้

(๑) การจำแนกบ้านประเภทบ้านให้ชัดเจน และรองรับที่อยู่อาศัยลักษณะใหม่ๆ เพื่อให้ประชาชนสามารถขอเลขประจำบ้านและทะเบียนบ้านได้ง่ายขึ้น เพื่อนำไปใช้ในการติดต่อขอรับบริการจากรัฐ หรือเอกชน

(๒) ทำให้การเชื่อมโยงฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรให้ส่วนราชการและหน่วยงานรัฐใช้ปฏิบัติหน้าที่ กระทำได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น ช่วยลดความซ้ำซ้อนและประหยัดงบประมาณ และทำให้ประชาชนได้รับบริการที่สะดวก รวดเร็ว และประหยัดค่าใช้จ่าย

(๓) คนไทยและคนต่างด้าวที่จัดทำทะเบียนไว้ในประเทศไทย หากไปต่างประเทศและคลอดบุตรก็สามารถจดทะเบียนการเกิด ก็จะได้เลขประจำตัวประชาชนและมีรายการในฐานข้อมูลทันที และเพิ่มการให้บริการงานทะเบียนในต่างประเทศขึ้น

(๔) เป็นการแก้ไขปัญหาเด็กซึ่งถูกทอดทิ้ง เด็กเร่ร่อน และเด็กที่ไม่ปรากฏบุพการี ให้ได้รับการจดทะเบียนการเกิด ซึ่งเป็นต้นเรื่องของการใช้สิทธิต่างๆ และลดปัญหาการบุคคลไร้สถานะในประเทศไทย

(๕) เป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการแจ้งย้ายที่อยู่ให้มีความคล่องตัวมากขึ้น และแก้ไขปัญหาการแจ้งย้ายลอย (แจ้งย้ายออกแต่ไม่ย้ายเข้าบ้านหลังใด)

(๖) เป็นคุ้มครองสิทธิประชาชนส่วนรวมและป้องกันการบุกรุกที่ดินสาธารณะ และที่ดินอื่นที่อยู่ในความดูแลของหน่วยงานรัฐ เพื่อปลูกสร้างบ้านหรืออาคารเพื่อการอื่น และมาขอกำหนดเลขประจำบ้าน และทะเบียนบ้าน

.....

